

Samenvatting

Het Rijk stelt via een decentralisatie-uitkering middelen beschikbaar om medewerkers van sociaal ontwikkelbedrijven te compenseren voor negatieve inkomenseffecten door fiscale maatregelen. Deze groep is bovengemiddeld geraakt, omdat zij vaak parttime werken tegen minimumloon en weinig mogelijkheden hebben hun inkomen te verbeteren. Als grootste gemeente binnen het samenwerkingsverband rondom MTB ontvangt Gemeente Maastricht, mede namens gemeenten Eijsden-Margraten en Meerssen, hiervoor een decentralisatie-uitkering van € 373.502,69. Dit komt overeen met een vast bedrag van € 504 bruto per medewerker die op het moment van uitbetaling in dienst is bij het sociaal ontwikkelbedrijf en valt onder de CAO Aan de Slag of CAO Sociale Werkvoorziening (SW). Het resterende bedrag is bedoeld voor uitvoeringslasten. Conform de gemaakte afspraken tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), Cedris en het Rijk worden deze middelen volledig doorgezet naar sociaal ontwikkelbedrijf MTB, zodat zij de medewerkers kunnen compenseren voor de nadelige financiële gevolgen.

1. Beslispunten

Het college besluit om:

1. De ontvangen decentralisatie-uitkering van € 373.502,69 door te zetten naar sociaal ontwikkelbedrijf MTB ter compensatie van de negatieve inkomenseffecten voor medewerkers onder de CAO's Aan de Slag en Sociale Werkvoorziening (SW);
2. Het compensatiebedrag niet te korten op gemeentelijke uitkeringen of toeslagen, conform de oproep van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, VNG en Divosa;
3. Het sociaal ontwikkelbedrijf te verplichten uiterlijk op 1 maart 2026 verantwoording af te leggen over de inzet van de middelen en de bereikte doelgroep.

Besluit Burgemeester en wethouders d.d. 25 november 2025:

Conform

2. Aanleiding

Met ingang van 2025 zijn wijzigingen in het belastingplan doorgevoerd die voor bepaalde inkomensgroepen nadelig zijn. Dit treft vooral medewerkers van sociaal ontwikkelbedrijven. Zij werken vaak parttime tegen het minimumloon. Als grootste gemeente binnen het samenwerkingsverband ontvangt Gemeente Maastricht hiervoor een decentralisatie-uitkering van € 373.502,69. Dit komt overeen met een vast bedrag van € 504 bruto per medewerker die op het moment van uitbetaling in dienst is bij het sociaal ontwikkelbedrijf onder de CAO Aan de Slag of CAO SW. Het restbedrag is bedoeld voor uitvoeringskosten. Voorgesteld wordt om deze financiële middelen door te zetten naar sociaal ontwikkelbedrijf MTB.

3. Beoogd effect

Met het doorzetten van de decentralisatie-uitkering naar sociaal ontwikkelbedrijf MTB wordt beoogd dat medewerkers die onder de CAO Aan de Slag en CAO SW vallen, gecompenseerd worden voor negatieve inkomenseffecten als gevolg van wijzigingen in het belastingplan 2025. Het sociaal ontwikkelbedrijf heeft directe toegang tot de doelgroep en kan de compensatie snel en zorgvuldig uitbetalen. Door verantwoording over de besteding van de middelen wordt transparantie en rechtmatigheid gewaarborgd.

4. Argumenten

1.1 Maatschappelijke noodzaak tot compensatie

De medewerkers van sociaal ontwikkelbedrijven die onder de CAO Aan de Slag en CAO SW vallen, zijn bovengemiddeld geraakt door wijzigingen in het belastingplan 2025. Deze medewerkers werken vaak parttime tegen het minimumloon en hebben beperkte mogelijkheden om hun inkomenspositie zelfstandig te verbeteren. Om te voorkomen dat zij onevenredig geraakt worden door landelijke fiscale maatregelen, is financiële compensatie noodzakelijk.

1.2 Bestuurlijke afspraken en landelijke afstemming

Het Rijk heeft de inzet van de middelen afgestemd met landelijke partners VNG en Cedris. Gemeenten zijn opgeroepen om de middelen volledig door te zetten naar sociaal ontwikkelbedrijven. Door uitvoering te geven aan deze afspraken, draagt gemeente Maastricht bij aan een uniforme landelijke aanpak.

1.3 Gemeente Maastricht ontvangt middelen namens regiogemeenten

Gemeente Maastricht ontvangt de decentralisatie-uitkering mede namens de gemeenten Meerssen en Eijsden-Margraten, als grootste gemeente binnen het regionale samenwerkingsverband rondom sociaal ontwikkelbedrijf MTB. Dit betekent dat gemeente Maastricht verantwoordelijk is voor het doorzetten van de middelen en het waarborgen van een rechtvaardige en transparante uitvoering richting alle betrokken gemeenten en hun inwoners.

2.1 Vrijlating compensatie voorkomt inkomensverrekening

Een deel van de medewerkers in het sociaal ontwikkelbedrijf heeft recht op een aanvullende bijstandsuitkering. Zonder nadere afspraken zou de compensatie kunnen worden verrekend met de uitkering, waardoor het beoogde effect van inkomensverbetering teniet wordt gedaan. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft gemeenten nadrukkelijk opgeroepen om deze compensatie niet te verrekenen met aanvullende bijstand. Ook de VNG en Divosa onderschrijven dit standpunt. Door medewerkers in de uitvoering actief te wijzen op deze vrijlating, wordt geborgd dat medewerkers van het sociaal ontwikkelbedrijf daadwerkelijk profiteren van de regeling.

3.1 Verantwoording zorgt voor transparantie en rechtmatige inzet middelen

Door het sociaal ontwikkelbedrijf te verplichten tot verantwoording over de inzet van de middelen en de bereikte doelgroep, wordt geborgd dat de compensatie daadwerkelijk terechtkomt bij de beoogde medewerkers. Dit draagt bij aan transparantie richting college, gemeenteraad en regiogemeenten, en voorkomt onduidelijkheid over de besteding.

5. Kanttekeningen of risico's

1.1 Doelbinding middelen niet juridisch afdwingbaar

Hoewel de decentralisatie-uitkering formeel vrij besteedbaar is, zijn er landelijke bestuurlijke afspraken gemaakt over de inzet van deze middelen. Het ministerie van SZW kan de besteding niet juridisch corrigeren, ook niet als deze afwijkt van het beoogde doel. Toch is het van belang dat de gemeente de middelen doelgericht inzet, conform de afspraken met VNG en Cedris. Door de middelen volledig door te zetten naar het sociaal ontwikkelbedrijf en hierover verantwoording te vragen, wordt gegarandeerd dat de middelen voor het juiste doel worden gebruikt.

1.2 Regionale verantwoordelijkheid en afstemming

Gemeente Maastricht ontvangt de middelen mede namens gemeenten Meerssen en Eijsden-Margraten. Dit brengt bestuurlijke verantwoordelijkheid met zich mee voor een correcte en transparante uitvoering richting de regiogemeenten. De verantwoordelijkheid wordt zorgvuldig gedragen door de middelen direct uit te keren aan het sociaal ontwikkelbedrijf.

3.1 Afhankelijk voor besteding en verantwoording

De gemeente is afhankelijk van het sociaal ontwikkelbedrijf voor de inzet van de middelen. Door het maken van duidelijke afspraken en het stellen van een duidelijke deadline (1 maart 2026) wordt een juiste besteding van de middelen geborgd.

6. Financiële gevolgen

De gemeente ontvangt via de decembercirculaire 2025¹ een decentralisatie-uitkering van € 373.502,69. Op 1 september 2025 waren 46 medewerkers onder CAO Aan de Slag en 616 medewerkers onder CAO SW werkzaam bij MTB. Personen die op het moment van uitbetaling in dienst zijn, ontvangen een bedrag van € 504 bruto, ongeacht het aantal maanden gewerkt of de omvang van het dienstverband. Het resterende bedrag van de decentralisatie-uitkering is bedoeld voor uitvoeringskosten van het sociaal ontwikkelbedrijf in verband met deze compensatie. Voorgesteld wordt om deze financiële middelen door te zetten naar sociaal ontwikkelbedrijf MTB. Deze wordt volledig doorgezeten naar het sociaal ontwikkelbedrijf. De middelen zijn budgetneutraal voor de gemeente.

7. Vervolgtraject besluitvorming, uitvoering en evaluatie

Na het collegebesluit wordt het sociaal ontwikkelbedrijf MTB schriftelijk geïnformeerd over de uitbetaling van de middelen. In deze communicatie worden het doel van de middelen, de voorwaarden voor inzet en de vereiste verantwoording nogmaals expliciet vastgelegd. MTB draagt zorg voor duidelijke communicatie richting de medewerkers, de uitbetaling van het compensatiebedrag per medewerker en de verantwoording van de besteding van de middelen.

¹ De decembercirculaire 2025 is nog niet ontvangen en nog niet definitief vastgesteld.

Binnen de gemeentelijke uitvoering (Sociale Zaken Maastricht Heuvelland) wordt intern gecommuniceerd dat inkomensconsulenten de compensatie niet mogen verrekenen met een eventuele aanvullende bijstandsuitkering.

De middelen worden uiterlijk in december 2025 overgemaakt aan MTB, zodat zij tijdig kunnen starten met de uitbetaling aan medewerkers. De uitvoering vindt plaats conform de afspraken tussen VNG, Cedris en het Rijk, waarbij het uitgangspunt is dat de middelen volledig worden ingezet voor compensatie van negatieve inkomenseffecten.

MTB wordt verplicht om uiterlijk op 1 maart 2026 verantwoording af te leggen over:

- de besteding van de middelen;
- het aantal bereikte medewerkers;
- de wijze van uitbetaling;
- eventuele uitvoeringskosten.

8. Communicatie

N.v.t.